

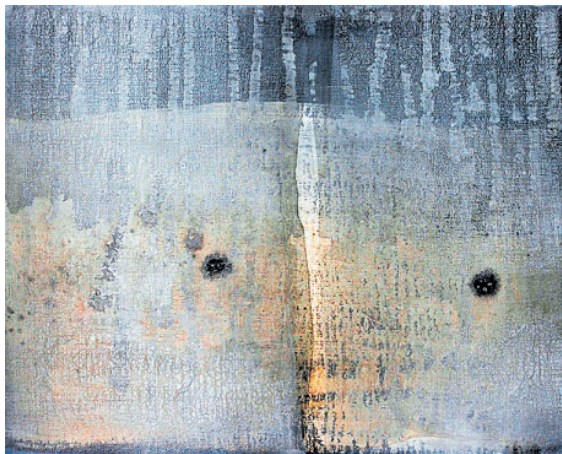
DE FRIESE GALERIJ

Monochrome verten

Meint van der Velde begon ooit met figuratief werk, maar was al jaren onderweg naar meer abstractie. Zijn nieuwste, verrassend mooie werk op groot formaat, te zien in Artemisia in Leeuwarden, illustreert deze ontwikkeling.

Dirk van Ginkel

“In de noordelijke romantiek wordt de verfkwast vaak driftig gehanteerd

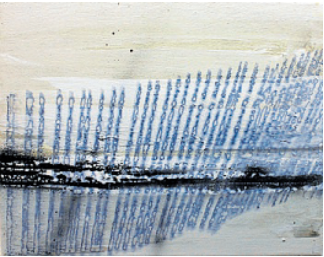
Titelloze schilderijen van Meint van der Velde. De kunstenaar uit Grou spaart zijn kwasten en verf niet.

In het souterrain aan de Eewal heeft galeriehouder Geja Broers drie ruimtes ingericht met meer dan 25 schilderijen van Meint van der Velde (1953) uit Grou. De expositie maakt een verstilde indruk, wat vooral te danken is aan de monochrome kenmerken van de schilderijen: eilanden van grijstinten tegen witte muren. Kijk je nauwgezet naar het werk, dan is de ervaring juist omgekeerd. Opeens is er dynamiek. Van der Velde spaart zijn kwasten en verf niet. Hier is geen fijschilder aan de gang, maar een man die bij wijze van spreken bootseert met zijn materiaal. Is het resultaat abstract? Verwijzen deze titelloze werken alleen naar hemzelf? Wie het weet, mag het zeggen. Ik zie er landschappen in, ijsvelen, zeegezichten, wolkenluchten. En alle geschilderd met een passie die het werk wat mij betreft plaatst in de traditie van de noordelijke romantiek. Soms zie je schilderijen die zich in een vacuüm lijken te bevinden, soms ook tinkelt de halve kunstsge-

schiedenis mee. Bij deze expositie moest ik direct denken aan het werk van romantici als Caspar David Friedrich (1774-1840) en William Turner (1775-1851). Die maakten schilderijen waarin de mens een nietige figuur is die machteloos staat tegenover de overweldigende krachten van de natuur. Met hen begint een nieuwe schilderkunst, met een eigen thematiek, een spontanere vormtaal en een nieuwe visie op de wereld. Alleen via de beleving van de grootse natuur kom je in contact met het hogere. Het is een stroming die – van Friedrich en Turner tot Rothko en anderen – nog steeds actueel is. Kijk maar naar Van der Velde. Op zijn website vertelt hij dat het ‘innerlijk gevoelsleven’ zijn grote inspiratiebron is. Dat mag zo wezen, maar daar kom je als kijker bij deze titelloze werken niet veel verder mee. Dus moet je te rade gaan bij je eigen gevoelsleven en associaties. Het werk van Van der Velde biedt je alle ruimte voor een persoonlijke beleving. Hij is zo’n schil-

der die in staat is om binnen de beperkte afmetingen van een doek een eindeloze ruimte te suggereren waar je lang in kunt dwalen. Door van alle figuratie af te zien – er zijn geen mensen, dieren of gebouwen – wordt je blik niet gestuurd door de schilder en krijg je geen betekenissen opgedrongen. Het staat je vrij om aan landschappen te denken en met de schilder de natuur te ondergaan of je te verwonderen over de abstracte invalshoek die de schilder kiest. Of je doet allebei. In de noordelijke romantiek wordt de verfkwast vaak driftig gehanteerd. Geen fijne penseelstreken of subtiele laagjes verf, maar krachtige halen en verf die soms zo uitbundig is opgebracht dat zich op het doek een reliëf aftekent. Zo ook bij Van der Velde. Dat zie je al van een afstandje, maar als je met je neus op het werk gaat staan, ervaar je het in alle variëteit. Op een van de schilderijen zie je, net boven het midden, een langgerekte wittige verfbaan. Oké, wolk. Maar van dichtbij blijkt er in dat wit van alles aan de hand te zijn. Je

ziet de kwaststreken, waar ze beginnen en ophouden, er zijn concentraties van verf en transparante lagen, soms zijn er romige opeenhopingen waarvan je niet snapt dat ze niet zijn gaan druipen. En het lijkt er ook nog eens op dat de schilder donkere dingetjes door zijn verf geroerd heeft die op een bepaalde plek naar elkaar toe gezakt zijn, en een zwarte, afsluitende rand vormen rechtsonder die wolk. Wonderlijk. Het is zo’n moment waarop je denkt: oké, het innerlijk gevoelsleven van de schilder ontgaat me, maar hier zie ik hem met al zijn verflust dan toch maar mooi aan het werk. Een avontuur. Naast deze uitbundige schilderijen toont Artemisia ook de subtielere kant van Van der Velde, met werk dat meer verstillend kent. Maar ook hier heb je als kijker de vrijheid om erin te zien en ermee te doen wat je wilt. Al blijft het noordelijk-romantisch natuurgevoel zich wel steeds aandienen. Van der Velde heeft zich een mooie traditie ingeschilderd.

Leeuwarden - Artemisia in kunstzaken: Eewal 98, do t/m za 12.30-17 u, t/m 18 nov www.artemisiainkunstzaken.nl www.meintvandervelde.com